

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Buiucani (jud. O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, D. Manole, Gr. Dașchevici)

ÎN C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 ianuarie 2017,

c o n s t a ț ă :

La 07 noiembrie 2016 Străisteanu Gheorghe s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 25 ianuarie 2016 a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău împotriva Inspectoratului de Poliție Buiucani, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului său la informație, repararea prejudiciului material și moral cauzat.

Menționează că judecătorul Valah Ciprian, căruia a fost repartizată cauza sus invocată, timp de 10 luni nu a stabilit nici o ședință de judecată, nu a executat decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016 prin care pricina a fost restituită spre examinare în fond. Mai mult ca atât, la 08 iulie 2016 ultimul a emis o altă încheiere ilegală, care repetat a fost anulată de Curtea de Apel Chișinău. Respectiv, acțiunile ilegale comise de judecătorul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, Valah Ciprian au fost constatate prin două decizii irevocabile a Curții de apel Chișinău.

Explică că cererea de chemare în judecată a fost înregistrată la data de 25 ianuarie 2016, iar încheierea judecătorească, vădit ilegală, privind restituirea acțiunii cu înscrisurile anexate a fost emisă la data de 08 iulie 2016, adică peste 6 luni. Nu s-a executat decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată nu i-au fost restituite, fapt ce se confirmă și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2016 și prin urmare încheierile judecătorești emise de către judecătorul Valah Ciprian în afara termenului legal sunt nule și nu au putere juridică. Totodată, prin depășirea termenului de 5 zile prevăzut de art. 169-170 Codul de procedură civilă, i s-a încălcat grav dreptul la examinarea cauzei din 25 ianuarie 2016 într-un termen rezonabil, deoarece pricina nu este dificilă din punct de vedere factologic sau juridic, nu prezintă nici o complexitate și nu necesită efectuarea unor procedee complicate de durată în cadrul pregătirii pricinii pentru examinarea în fond.

Afirmă că prin refuzurile repetate și nemotivate de a examina cauza, judecătorul Valah Ciprian a trecut peste termenul rezonabil, iar circumstanțele în care persoanele cu funcție de răspundere refuză să acționeze, acestea cauzează daune morale irecuperabile.

La caz, consideră reclamantul că prejudiciul moral cauzat urmează a fi estimat la suma de 6 500 lei, deoarece i s-au provocat sentimente de frustrare, suferință continuă, anxietate, suferințe morale, nervi, stresuri, oboseală, demoralizare, limitarea de a se bucura de plăcerile vieții, de satisfacții spirituale, materiale precum și dificultățile în depășirea obstacolelor impuse.

Solicită Străisteanu Gheorghe constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din 25 ianuarie 2016 și încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a sumei de 6 500 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea în termen a cauzei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 ianuarie 2017 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe.

S-a constatat încălcat dreptul lui Străisteanu Gheorghe la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 ianuarie 2017.

La 18 octombrie 2017 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, solicitând admiterea

recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii prin care acțiunea lui Străisteanu Gheorghe să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a indicat că consideră decizia instanței de apel neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că concluzia instanței de apel de admitere a acțiunii este eronată, deoarece perioada de examinare din speța principală pentru care se pretinde constatarea încălcării art. 6 din Convenție și art. 2 din Legea nr. 87, nu poate fi imputată exclusiv instanței de judecată. Conform raportului motivat se constată că cauza în care se invocă încălcarea dreptului la un proces rezonabil a fost examinată cu respectarea drepturilor tuturor participanților la proces, or instanța de judecată nu poate îngredi alte drepturi procesuale ale participanților pe motiv că ulterior se va tergiversa examinarea unei cauze.

Invocă că potrivit Regulamentului privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare civile, penale și contravenționale, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 165/6 din 18 februarie 2014 cu modificările ulterioare, gradele de complexitate a cauzelor reflectă nivelul efortului intelectual, psihic și moral al judecătorului, durata de timp necesară soluționării unei cauze, precum și circumstanțele cauzei (mai multe obiecte, mai multe părți, mai multe volume).

Consideră că omisiunea reclamantului/intimatului de a obiecta împotriva amânărilor ședințelor de judecată nu îi permite acestuia de a pretinde violarea art. 6 din Convenție. Respectiv, este inexplicabilă dispunerea încasării prejudiciului moral, pretențiile reclamantului urmând a fi calificate ca abuzive, fiind un interes vădit pecuniar.

Afirmă că miza pentru reclamant nu poate fi apreciată ca primordială, iar instanțele de judecată pe parcursul examinării cauzei au ținut cont de principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, au creat condiții egale pentru exercitarea drepturilor acestora.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 29 august 2017 (f.d.75), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul declarat la data de 18 octombrie 2017, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de Procedură Civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu